

Zbirka tekstova

2

**MEĐUNARODNI DOKUMENTI, MODELI ZAKONA I MODELI
DOBRIH PRAKSI U BORBI PROTIV
NASILJA NAD ŽENAMA**

U SKLOPU PROJEKTA

za život bez straha

SARADNJA SA INSTITUCIJAMA NA USPOSTAVLJANJU MEHANIZAMA ZA
PRAĆENJE I INTERVENCIJE U OBLASTI NASILJA U PORODICI

Projekat realizovan uz finansijsku pomoć

DFID Department for
Internacional
Development

H²VOS

Izdavač

autonomni ženski centar

Tiršova 5a
11000 Beograd

Uredila

Tanja Ignjatović

Lektura i korektura

Jelena Panić

Dizajn

Bobana Macanović

Štampa

MarDox, Beograd

Tiraž

300

Ponovljeno izdanje
Beograd 2005.

SADRŽAJ

Uvod	5
------	---

POGLAVJE I

UN - Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena	7
UN - Deklaracija o eliminaciji nasilja prema ženama	18
SAVET EVROPE - Deklaracija o politici suprotstavljanja nasilju prema ženama u demokratskoj Evropi	23
UN - Pekinška deklaracija	28
SAVET EVROPE - Strategija borbe protiv nasilja nad ženama	38
SAVET EVROPE - Pomoć i podrška žrtvama	44
SAVET EVROPE - Preporuka Odbora Ministara zemljama članicama za zaštitu žena od nasilja	46

POGLAVJE II

VIKTIMOLOŠKO DRUŠTVO SRBIJE - Model pravne zaštite od nasilja nad ženama	59
--	----

POGLAVJE III

Modeli koji su se dobro pokazali u praksi	78
---	----

UVOD

Namera nam je da u ovoj zbirci prikažemo najvažnije međunarodne dokumente, ili njihove delove, koji se odnose na nasilje nad ženama. Većina ovh dokumata već je prevedena i objavljena u različitim zbirkama i priručnicima, ali je naše uverenje da su i do danas mnogi od njih ostali nedostupni profesionalnoj i široj javnosti.

Verujemo da dokumenta koja nude definicije, opise vrsta i oblika nasilja, predlažu startegije za preduzimanje mera i akcija i obavezuju države – vlade, institucije sistema, profesionalce zaposlene u njima, lokalnu zajednicu i građane, jesu neophodni okvir za delovanje svih, a posebno profesionalaca – policije, sudija, javnih pravobranitelja, socijalnih i zdravstevnih radnika, nastavnika, predstavnika medija – za razumevanje problema nasilja nad ženama u kontekstu kršenja osnovnih ljudskih prava i sloboda, kao i prava na uživanje zaštite svih ljudskih prava. Posebno je važno priznanje da je nasilje nad ženama manifestacija istorijski nejednakih odnosa moći između muškaraca i žena što je dovelo do dominacije nad i diskriminacije prema ženama od strane muškaraca. Posebna pažnja se obraća manjinskim i/ili specifičnim grupama žena (izbeglice, migrantkinje, žene iz sela, siromašne, starije, žene sa invaliditetom, u zatvorima ili institucijama, u situacijama oružanog sukoba i sl).

Sve dok u našoj zemlji ne bude uspostavljena kompletna pravna zaštita od nasilja u porodici i država/vlada ne napravi plan mera i akcija, kompleksan problem nasilja nad ženama neće biti pravilno rešavan. Ipak, nepostojanje dobrih zakonskih rešenja, procedura i pravila profesije ne oslobađa nas odgovornosti zalaganja za strukturalne promene u cilju rešavanja problema. Pozivanje na međunarodne dokumente i pripadanje međunarodnoj zajednici daje legitimitet našim nastojanjima da menjamo svoje profesionalne prakse u cilju sveobuhvatnog rešavanja problema nasilja nad ženama.